PRISTANAK OBAVJEŠTENOG BOLESNIKA ZA OPERACIJU SEPTUMA
(OPERACIJA NOSNE PREGRADE)

Opća županijska bolnica Vukovar Odjel za ORL Voditelj odjela: dr.sc. Siniša Maslovara, dr.med.	Datum rođenja: …….. Spol M Ž Mjesto rođenja:…… Adresa:…… Matični broj:…… Ime i prezime skrbnika:……
Prezime …… **Ime** ……	

Uvodne napomene

- Septum je hrskavično-koštana pregrada koja dijeli unutrašnjost nosa na lijevu i desnu nosnu šuplijnu. Hrskavični i/ili koštani dio septuma većeg dijela populacije ima neki od oblika deformacije (nosna pregrada je zavinuta/pomaknuta). Deformacije mogu biti naslijeđene, razvojne ili su pomaci nosne pregrade nastale kao posljedica traume nosa.
- Kada je nosna pregrada tako zavinuta da ugrožava disanje ili uzrokuje druge probleme, npr. oslabljena drenaža sinusa koja za posljedicu ima česte upale sinusa te učestale glavobolje, radi se operacija nosne pregrade.
- Deformacije septuma onemogućavaju pravilan protok zraka kroz nos do pluća, te tijekom godina mogu uzrokovati poteškoće u plućnom disanju i srčane tegobe.

Napomene o operacijskom zahvatu

- Operacijski zahvat izvodi se u općoj anesteziji.
- Kasno uvečer te jutro prije operacije ne uzimati hranu niti tekućinu na usta. Svaka konzumacija jela i pića dovodi do odgode operacijskog zahvata, a zatajivanje takvih informacija anesteziologu i operateru može dovasti do ozbiljnih komplikacija kojima je ugrožen Vaš život i Vaše zravlje.
- Na dan operacije, pred odlazak u operacijsku dvoranu, dobiti ćete sredstvo za smirenje koje će omogućiti Vaš miran uvod u anesteziju. Anestezija je namjerno izazvan gubitak osjeta, posebice bola radi obavljanja operacije. Objašnjenje različitih za Vas prikladnih vrsta anestezije, njihovog provođenja, djelovanja i komplikacija nalazi se u „Objašnjenju i pismenom pristanku bolesnika na anesteziju“ koji ste potpisali.
- Nakon što anestezija nastupi, na tijelo Vam se prilijepi elektroda koja omogućava rad električnog uređaja (nož, koagulator, i sl.) tijekom operacijskog zahvata. Zatim se, u svrhu postizanja sterilnih uvjeta pri operacijskom zahvatu, pristupa prijeoperacijskom pranju operacijskog polja posebnim sredstvima i njegovu pokrivanju sterilnim prekrivačima.
- Prvi korak u kirurškoj proceduri je primjena lokalnog anestetika direktno u vanjski nos, okolna područja lica i nosne šupljine. Zatim se rezovima unutar nosa pristupi na hrskavicu septuma. Hrskavica i koštani dio septuma se oslobode, nepravilnost nosne pregrade se odstrani ili ispravi kirurškim instrumentima i ponovo vraća u originalni položaj. Rane se šivaju i u nos se postavljaju antibiotske gaze (tamponada nosa).

Napomene o postoperativnom oporavku i njezi

- Nakon operacije premještate na odjel, gdje boravite slijedećih 5 dana. Kod većine bolesnika zahvat protekne bez ikakvih komplikacija , uz blagu do umjerenu postoperativnu bol te osjećaj neugode zbog nemogućnosti disanja na nos.
- Postoperativno se može javiti povraćanje, dehidracija, blaži otok i hematomi, upalne komplikacije. Otok i hematomi se mogu zadržati oko tjedan dana, iznimno duže. Učestalost infekcije nakon operacije je niska. Prvih nekoliko dana možete imati povišenu tjelesnu temperaturu (37,2˚C – do 38,3˚C) koja se liječi nadoknadom tekućine i antipireticima, pri čemu se izbjegava terapija preparatima acetilsalicilne kiseline (npr. Andol, Aspirin...). Ako je temperatura veća od 38,8˚C javlja se potreba za antibiotskim liječenjem.
- Prva tri dana treba uzimati dosta tekućine, a dan nakon zahvata treba jesti laganu hranu (juhe, kašasta hrana...).
- Otpust iz bolnice se planira 5. postoperativni dan kada se i ujedno odstrane tamponi iz nosa.
- U narednih mjesec dana pacijent bi trebao izbjegavati moguće traume i/ili fizičke manipulacije nosom. Tjelesne aktivnosti treba izbjegavati najmanje 2-3 tjedna jer povećanje tlaka prilikom napora može dovesti do krvarenja. Pacijenti ne bi smjeli nositi teške naočale najmanje 4 tjedna. Po izlasku iz bolnice, prehrana treba biti pasirana ili kašasta nekoliko dana uz redovitu toaletu usne šupljine nakon svakog obroka.

Kontraindikacije za operacijski zahvat

- Operacije septuma se ne preporučuje ako postoje poremećaji zgrušavanja krvi, bez obzira na uzrok, akutne upalne bolesti, bolesti srca te neregulirana šećerna bolest.

Rizici i komplikacije operacije

Ovdje su navedeni uobičajeni rizici i komplikacije za navedenu operaciju. Pored njih mogu postojati i neki neuobičajeni, rjeđi rizici koji ovdje nisu navedeni.

- Kao i svaka operacija koja se izvodi u općoj anesteziji može biti povezana s nuspojavama i rizicima koje nosi opća anestezija (navedeno u anesteziološkoj suglasnosti).
- Za vrijeme operacije mogu nastati ozljede okolnih anatomskih struktura (krvne žile, živci) koje zahtijevaju proširenje operacijskog zahvata ili naknadni operacijski zahvat. Ove komplikacije su rijetke, ali se učestalost povećava kod narušenih i promjenjenih anatomskih odnosa (prirođene anomalije, stanja nakon prethodnih operacija u području nosa, stanja nakon opsežnih trauma lica i nosa) te kod starijih bolesnika.
- Od potencijalnih komplikacija mogu se javiti: nezadovoljavajuće poboljšanje nosnog disanja, promjene oblika nosa, perforacija septum(„rupa“ u nosnoj pregradi), krvarenje, septalni hematom, apsces septuma, te iznimno i druge komplikacije od kojih je najteža smrtni ishod.
- NEZADOVOLAVAJUĆE POBOLJŠANJE NOSNOG DISANJA može biti uzrokovano nedostatnim odstranjivanjem deformacije, priraslicama ili ostatna hrskavica ponovno oblikuje istu deformaciju. Navedene komplikacije se uspješno liječe reoperacijom.
- PROMJENA OBLIKA NOSA:opsežnije odstranjivanje septalne hrskavice može uzrokovati udubljenje vanjske konture nosa (lordozu). Ovakva se komplikacija obično uoči tijekom zahvata, te se odmah učini rekonstrukcija.
- PERFORACIJA SEPTUMA (rupa, otvor na setumu) rijetka je komplikacija i najčešće ne uzrokuje osobite tegobe. Najčešći simptomi su zviždanje pri nosnom disanju, sukrvica, nakupljanje krusti u nosu, te otežano nosno disanje.
- KRVARENJE IZ NOSA (EPISTAXA) nakon operacije septuma događa se rijetko. Može se javiti u prva 24 sata ili

kasnije, nakon vađanje tampona. Uspješno se liječi ponovljenim tamponiranjem nosa.

- HEMATOM SEPTUMA nastaje zbog nezadovoljavajućeg zaustavljanja krvi (hemostaze) u operiranom području. Simptomi su intenzivna bol, oticanje nosa i otežano nosno disanje. Hematom septuma treba uočiti što ranije i učiniti inciziju sluznice.

- APSCES SEPTUMA iznimno je rijetka komplikacija koja nastaje ako se na vrijeme ne prepozna da je došlo do stvaranja hematoma nosne pregrade. Nastaje infekcijom hematoma i može dovesti do brzog propadanja septalne hrskavice, te deformacije vanjskog nosa. Liječi se incizijom sluznice i antibioticima.

- Moguće je i obilnije krvarenje za vrijeme operacije ili neposredno nakon operacije koje mogu nalagati primjenu transfuzije krv i/ili naknadni operativni zahvat.

- Nastanak komplikacija dugotrajnog ležanja kao što su duboka venska tromboza i upala pluća su iznimno rijetke, praktički eliminirane brzim postoperativnim oporavkom, a obično se razvijaju u starijih i kroničnih bolesnika čije je opće zdravstveno stanje narušeno. Rano ustajanje nakon operacije i viježbe disanja, standardni su dijelovi poslijeoperacijske njege bolesnika.

- Srčani i bubrežni problemi nakon operacije su rijetki i obično su povezani s prijeoperacijskim bolestima srca i bubrega. U takvih bolesnika prije operacije se rade dodatni, internistički odnosno pedijatrijski pregledi, kako bi se procjenili potencijalni rizici i komplikacije nakon operativnog zahvata.

- Rizici povezani s trudnoćom su mogući, a iskazuju se kao mogući prijevremeni prod ili gubitak ploda.

- Kožne alergijske reakcije na ljepljive trake i sredstva za dezinfekciju događaju se iznimno rijetko

Neki od gore navednih rizika i komplikacija su češći u pušača, pretelih osoba, osoba sa šećernom bolesti i povišenim krvnim tlakom te drugim kroničnim bolestima.

Izjava o pristanku na operacijski zahvat obaviještenog bolesnika

- Izjavljujem da sam pročitao ovaj obrazac i da me otorinolaringolog informirao o ovom postupku, alternativnim mogućnostima liječenja i odgovrio na moja pitanja i dvojbe.

- Razgovarao sam o bitnim rizicima i komplikacijama vezanim uz moj slučaj i uzeo ih u obzir prilikom donošenja odluke o zahvatu.

- Pristajem i na dodatne intervencije koje kirurg smatra neophodnim tijekom ovog zahvata.

- Pristajem da bolničko osoblje ukloni tkivo odstranjeno tijekom operacijskog zahvata.

- Razumijem da dio uzoraka može biti zadržan u sklopu moje medicinske dokumentacije te da to može obaviti i drugi liječnik, a ne samo kirurg.

- Ako je bilo tko od medicinskog osoblja bio izložen mojoj krvi (npr. ubod na iglu) pristajem na testiranje na zarazne bolesti kao što su hepatitisi i HIV.

- Razumijem da poradi potreba kirurške službe, termin operativnog zahvata može biti promijenjen.

- Razumijem potrebu prilaganja cjelokupne medicinske dokumentacije prilikom dolaska na hospitalizaciju (uključujući nalaze i drugih specijalista).

……..
Potpis bolesnika /zakonitog skrbnika

Mogućnost zamjene za preporučeni postupak

- U koliko iz zdravstvenih razloga, odnosno povećanog operativnog rizika, zahvat nije moguće izvesti, pacijent se upućuje u višu ustanovu (KBC....) u kojoj postoji mogućnost operativnog postupka uz dodatnu skrb ovisno o zdravstvenom stanju i dodatnim operativnim i postoperativnim rizicima koje pacijentovo zdravstveno stanje

nosi.

Izjava i potpis liječnika:

……
Potpis liječnika

Izjava liječnika

Izjavljujem da sam bolesniku objasnio narav i moguće posljedice zahvata koji će biti učinjen i uputio sam ga u moguće rizike. Dao sam priliku bolesniku da postavi pitanja koja ga zanimaju i odgovorio sam na njih.

……
Potpis liječnika

Izjava o odbijaju predloženog operacijskog zahvata

- Izjavljujem da sam razumio narav svoje bolesti i stav liječnika koji je predložio operacijski zahvat.
- Izjavljujem da su mi je objašnjen i da sam svjestan tijeka bolesti ukoliko se ne izvrši operacijski zahvat.
- Izjavljujem da me je liječnik informirao o drugim, mogućim načinima liječenja.
- Izjavljujem da NE PRISTAJEM na predloženi operacijski zahvat.

……..
Potpis bolesnika/zakonitog skrbnika

U Vukovaru, _____.